Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych

Kronika związkowa

20 stycznia 2011

Nr 10 (1920)/2011

http://kronika.opzz.org.pl

Rok XV
Redaktor: Grzegorz Ilka
e-mail: ilka@opzz.org.pl
tel.: 022 551 55 04, fax: 022 551 55 24
00-924 Warszawa, ul. M. Kopernika 36/40

POSIEDZENIE RADY OCHRONY PRACY PRZY SEJMIE RP

W dniu 18 stycznia 2011 r. odbyło się kolejne posiedzenie Rady Ochrony Pracy.

Porządek obrad przewidywał omówienie następujących tematów:

1. Przyjęcie stanowiska Rady Ochrony Pracy w sprawie warunków bezpieczeństwa w zakładach przemysłowych użytkujących materiały niebezpieczne w ilościach stwarzających ryzyko wystąpienia zagrożenia poza swoim terenem, innych niż zakłady kwalifikowane jako zakłady o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.
2. Omówienie Sprawozdania z działalności Rady Ochrony Pracy w 2010 r. wraz z oceną skuteczności przyjmowanych przez Rady Ochrony Pracy stanowisk i opinii.
3. Plan pracy Rady Ochrony Pracy na 2011 rok.

W pierwotnym porządku obrad zaplanowano także temat dotyczący roli partnerów społecznych w kształtowaniu bezpiecznego środowiska pracy, jednak ze względu na brak materiału przygotowanego przez Ministerstwo Gospodarki problematyka ta zostanie uwzględniona w planie pracy Rady na rok 2011 (prawdopodobnie w sierpniu br).

W związku ze śmiercią pana Włodzimierza Szterna, wiceprzewodniczącego Rady Ochrony Pracy IX kadencji, Marszałek Sejmu RP Zarządzeniem nr 13 z 23 grudnia 2010r., powołał pana Stanisława Stolorza (przedstawiciela Forum Związków Zawodowych) na funkcję wiceprzewodniczącego Rady. Akt nominacji został wręczony na posiedzeniu przez przewodniczącą ROP poseł Izabelę Katarzynę Mrzygłocką.

Rada przyjęła stanowisko (pkt.1) – przedstawiamy je poniżej oraz sprawozdanie z działalności Rady Ochrony Pracy za 2010 r. wraz z oceną skuteczności przyjmowanych przez Radę stanowisk i opinii. W trakcie krótkiej w tym punkcie dyskusji członkowie Rady, zwłaszcza z poprzedniej kadencji wyrażali opinie odnoszące się zwłaszcza do skuteczności przyjmowanych przez Radę dokumentów. Zwracano uwagę, że stanowiska Rady są często przyjmowane do wiadomości przez adresatów do których są kierowane, nie zaś traktowane jako zalecenia. Uzgodniono, że do dyskusji w tym obszarze należy powrócić w czasie omawiania i merytorycznej oceny Sprawozdania z wykonania stanowisk i opinii przygotowanych przez ROP w poprzedniej kadencji (2006-2010) – temat ten został zaplanowany na II połowę 2011 r.

W części posiedzenia poświęconej planowi pracy Rady na 2011 rok Prezydium wprowadziło wiele poprawek, kilka z tematów uległo modyfikacji w czasie dyskusji.

Po ostatecznym opracowaniu – całość planu zostanie przedstawiona w „Kronice". Warto wskazać, że wśród tematów zgłoszonych przez członków Rady znalazło się wiele tematów zgłoszonych przez OPZZ, w tym jeden z najważniejszych poświęcony niewypłacaniu lub nieterminowej wypłacie wynagrodzeń za pracę w Polsce pod kątem oceny możliwości ograniczenia występowania procederu i skuteczności stosowanych sankcji. Na nasz wniosek temat ten będzie omawiany w połowie roku (lipiec), a nie jak wstępnie zaplanowano w grudniu br. W 2011 roku Rada zajmie się także m.in. analizą i oceną kontroli związanych z problematyką prac wykonywanych w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze (ustawa o emeryturach pomostowych), oceną zagrożeń i ograniczania narażenia na hałas na stanowiskach pracy czy przestrzeganiem uprawnień pracowniczych związanych z rodzicielstwem (tematy te m.in. zgłoszone przez OPZZ).

Kolejne posiedzenie Rady odbędzie się 1 lutego 2011 r. – tematyka dotyczyć będzie omówieniu wymagań nowej dyrektywy WE w sprawie ochrony pracowników przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych . ***(rg)***

Poniżej stanowisko przyjęte na obecnym posiedzeniu:

SEJM: SIEDEM UZDROWISK W POLSCE NIE BĘDZIE PODLEGAŁO PRYWATYZACJI!

W dniu dzisiejszym w trakcie III czytania projektu zmian do ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3649) posłowie odrzucili (232 za, 195 przeciw) poprawkę, która zakładała prywatyzację ostatnich siedmiu uzdrowisk pozostających w gestii Skarbu Państwa.

STANOWISKO RADY OCHRONY PRACY W SPRAWIE WARUNKÓW BEZPIECZEŃSTWA W ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH UŻYTKUJĄCYCH MATERIAŁY NIEBEZPIECZNE W ILOŚCIACH STWARZAJĄCYCH RYZYKO WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA POZA SWOIM TERENEM, INNYCH NIŻ ZAKŁADY KWALIFIKOWANE JAKO ZAKŁADY O DUŻYM LUB ZWIĘKSZONYM RYZYKU WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII PRZEMYSŁOWEJ

Rada Ochrony Pracy na posiedzeniu w dniu 14 grudnia 2010 roku dokonała oceny bezpieczeństwa w zakładach

przemysłowych użytkujących niebezpieczne materiały chemiczne w ilościach mniejszych, niż zakłady zaliczone do kategorii dużego oraz zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, ale stwarzających zagrożenie wystąpienia zdarzeń o znamionach poważnej awarii z możliwością wystąpienia poważnych skutków także poza terenem zakładu (tzw. zakłady niesevesowskie). Podstawą do oceny były materiały przygotowane przez Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy (CIOP-PIB) oraz Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej (KG PSP). W przedstawionych materiałach wykorzystano wyniki projektu badawczego rozwojowego zrealizowanego przez CIOP-PIB we współpracy z Komendą Główną Państwowej Straży Pożarnej oraz Państwową Inspekcją Pracy w latach 2008-2010 w ramach koordynowanego przez CIOP-PIB programu wieloletniego „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy".

Według danych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ) łączna liczba zakładów sevesowskich podlegających wymaganiom Dyrektywy Seveso II (96/82/WE) wynosiła 360 zakładów (stan na dzień 31 grudnia 2009 r.).

Znacznie większa jest liczba zakładów niesevesowskich, niepodlegających wymaganiom ww. przepisów, a stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii. Stanowią one na dzień 31 grudnia 2009 r. wg danych GIOŚ – liczbę 827, a wg danych KG PSP – 1179 (różnica tych danych jest wynikiem stosowania przez ww. instytucje odmiennych zasad i kryteriów kwalifikowania obiektów do kategorii niesevesowskich).

Największą grupę wśród zakładów niesevesowskich stanowią zakłady przemysłowe (66%), a następnie obiekty magazynowe (23%). Spośród 796 niesevesowskich zakładów przemysłowych, największą liczbę stanowiły obiekty przemysłu spożywczego – 450 zakładów (57%); głównie były to obiekty przemysłu mleczarskiego, owocowo-warzywnego oraz mięsnego. Kolejne, co do ilości zakładów niesevesowskich branże, to przemysł metalowy (84 zakłady) oraz przemysł chemiczny (63 zakłady).

Wśród 273 niesevesowskich obiektów magazynowych znaczącą liczbę stanowiły magazyny paliw płynnych – 107 zakładów (39%), a następnie obiekty posiadające gaz propan-butan – 49 zakładów (18%) oraz magazyny-chłodnie – 40 zakładów (14%). Wśród 92 niesevesowskich obiektów komunalnych najczęściej występują wodociągi – 35 zakładów (38%), stacje uzdatniania wody – 21 zakładów (23%) oraz lodowiska – 12 zakładów (13%).

W zakładach niesevesowskich w ok. 3000 przypadków występowały substancje niebezpieczne. Najczęściej były to amoniak – 487 przypadków (16%), kwasy nieorganiczne – 452 przypadki (15%), paliwa węglowodorowe – 317 przypadków (11%), związki chloru (chlor, chlorki, chlorany) – 178 przypadków (6%), wodorotlenki – 165 przypadków (6%) oraz propan-butan – 119 przypadków (4%).

Analizy baz danych GIOŚ oraz KG PSP wykazały, że tzw. współczynnik awaryjności, odzwierciedlający podatność obiektu na występowanie zdarzeń o znamionach poważnej awarii, w przypadku zakładów niesevesowskich kształtuje się na poziomie około 35%, podczas gdy dla instalacji sevesowskich współczynnik awaryjności wynosi 14%, czyli jest ok. 2,5 krotnie mniejszy.

Taki stan rzeczy jest niewątpliwie wynikiem niedostatecznego poziomu zarządzania bezpieczeństwem w zakładach niesevesowskich. Potwierdzają to wyniki 197 kontroli wykonanych w tych zakładach w 2009 r. przez Państwową Straż Pożarną oraz 227 kontroli wykonanych w latach 2009-2010 przez Państwową Inspekcję Pracy.

Wyniki kontroli wykonanych przez PIP wykazały m.in., że w dużej liczbie, zwłaszcza małych zakładów pracy, zaniedbano obowiązki związane z zapobieganiem awariom przemysłowym oraz zapewnieniem wymaganej gotowości do ograniczania ich skutków (nieaktualne plany postępowania, brak świadomości załóg o występowaniu zagrożenia i odpowiedniego przygotowania do działań ratowniczych). Nieprawidłowości te najostrzej występowały w zakładach stosujących amoniak jako czynnik chłodniczy.

Stan ten jest niepokojący, gdyż zatrudnienie w zakładach niesevesowskich szacowane jest na około 220 tys. osób, w tym pracowników zatrudnionych bezpośrednio przy obsłudze instalacji niebezpiecznych – na około 8 tys. osób.

Wykonane prognozy komputerowe możliwych skutków poważnych awarii w zakładach niesevesowskich (zlokalizowanych w większości na terenach zurbanizowanych) wskazują, że liczba ludności w otoczeniu tych zakładów, która może być dotknięta poważnymi skutkami dla zdrowia, wynosi od 200 do 300 tysięcy osób. Spełnienie właściwych warunków bezpieczeństwa oznacza w tej sytuacji nie tylko zapewnienie bezpieczeństwa pracy, lecz także ma istotne znaczenie z punktu widzenia bezpieczeństwa publicznego.

Na podstawie przedstawionych materiałów oraz dyskusji na posiedzeniu Rada Ochrony Pracy zaleca:

1) Kontynuację prowadzenia przez Główny IOŚ oraz KG PSP baz danych o zakładach niesevesowskich ze względu na związane z nimi szczególnie wysokie ryzyko zawodowe oraz ryzyko zagrożenia bezpieczeństwa publicznego. Konieczne jest przyjęcie do stosowania przez obie ww. instytucje ujednoliconych ilościowych kryteriów kwalifikowania obiektów do kategorii zakładów niesevesowskich, tj. granicznej ilości substancji niebezpiecznej, która może spowodować skutki równoważne skutkom poważnych awarii;
2) Zaleca się opracowanie w zakładach niesevesowskich systemów zarządzania bezpieczeństwem pracy;
3) Niezbędne jest ścisłe współdziałanie Państwowej Straży Pożarnej, Państwowej Inspekcji Pracy oraz Inspekcji Ochrony Środowiska, a w określonych sytuacjach także Urzędu Dozoru Technicznego w zakresie kontroli warunków bezpieczeństwa i systemów zarządzania bezpieczeństwem w zakładach niesevesowskich;
4) Celowe jest przygotowanie i upowszechnienie materiałów edukacyjnych oraz zaleceń adresowanych do zakładów niesevesowskich odnośnie zapobiegania awariom przemysłowym. Materiały takie mogłyby zostać opracowane przez GIP oraz CIOP-PIB, we współpracy z KG PSP.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy
poseł ***Izabela Katarzyna Mrzygłocka***

Warszawa, dnia 18 stycznia 2011 r.

SPOTKANIE ZESPOŁU POSŁÓW ZWIĄZKOWYCH

19 stycznia 2011 r. kierownictwo OPZZ spotkało się z Zespołem Posłów Związkowych. Podczas spotkania rozmawiano o sprawach bieżących, ustawach obecnie dyskutowanych w Sejmie oraz przyjmowanych ostatnio przez OPZZ stanowiskach i listach wysyłanych do Premiera, członków rządu oraz Prezydenta RP. Posłowie otrzymali również opinie prawne OPZZ do projektów ustaw. ***(jk)***